

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

Кременецький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги

ПЕРЕВІРКА ЦІЛЬОВОГО ВИКОРИСТАННЯ АЛІМЕНТІВ НА ДИТИНУ

Платник аліментів, який своєчасно сплачує аліменти на дитину вправі звернутися до органу опіки та піклування для того, щоб ними було здійснено перевірку цільового використання аліментів на дитину.

На підставі заяви платника аліментів контроль за цільовим витрачанням аліментів отримувачем аліментів здійснюють органи опіки та піклування шляхом проведення інспекційних відвідувань.

Безпосереднє проведення інспекційного відвідування покладається на службу у справах дітей відповідної районної, районної у містах Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі її утворення) ради, сільської, селищної ради об'єднаної територіальної громади за місцем проживання одержувача аліментів із залученням (за потреби) інших посадових осіб суб'єктів соціальної роботи із сім'ями, дітьми та молоддю (психолог,

соціальний педагог, фахівець із соціальної роботи). Кількість посадових осіб, які здійснюють проведення інспекційних відвідувань, не може бути меншою ніж дві особи.

Для того, щоб органи опіки та піклування провели перевірку цільового використання аліментів на дитину (дітей) платник аліментів повинен подати органу опіки та піклування разом із заявою розрахунок заборгованості зі сплати аліментів за останні 12 місяців, який підтверджуватиме факт сплати аліментів та інформацію про місце проживання отримувача аліментів.

Якщо платник аліментів повторно на протязі року виявить намір звернутися із вимогою про повторне проведення інспекційного відвідування одержувача аліментів, в такому разі він зобов'язаний надати органу опіки та піклування розрахунок заборгованості зі сплати аліментів за період, який пройшов з дати, коли було здійснено попереднє інспекційне відвідування.

Якщо розглядати випадок, коли аліменти на дитину сплачуються платником у добровільному порядку без наявного судового рішення (це може бути - договір між батьками про сплату аліментів на дитину (дітей) або за усною домовленістю між батькам дитини (дітей)), платник надає органу опіки та піклування наявні у нього копії документів, які підтверджують факт сплати аліментів та їх розмір.

Варто зазначити, що якщо платник має борг по аліментах, то йому буде відмовлено у проведенні інспекційного відвідування одержувача аліментів.

На протязі 30 календарних днів з дня отримання від платника аліментів заяви здійснюється інспекційне відвідування, у ході якого проводиться обстеження умов проживання дитини для встановлення рівня забезпечення її індивідуальних потреб. Окрім того, враховується розмір аліментів на дитину, яку сплачує заявник.

Обов'язковим у процедурі проведення інспекційного відвідування є повідомлення отримувача аліментів про заплановане інспекційне відвідування рекомендованим листом із повідомленням про вручення, яке надсилається не пізніше ніж за 7 календарних днів до запланованого дня його проведення та по можливості з метою погодження дати та часу відвідування засобами телефонного та/або електронного зв'язку.

Якщо розмір сплачених аліментів на дитину не перевищує розміру двох прожиткових мінімумів для дитини відповідного віку (на кожную дитину) проводиться оцінювання рівня задоволення таких базових потреб дитини, як: харчування, необхідні ліками за потреби, наявність одягу та взуття відповідно до сезону, іграшками та іншими засобами для повноцінного розвитку та навчання дитини відповідно до її віку.

Якщо розмір сплачених аліментів на дитину перевищує розмір двох прожиткових мінімумів для дитини відповідного віку (на кожную дитину), факт належного цільового використання аліментів на дитину підтверджують: забезпечення дитини необхідними меблями та речами для сну та відпочинку дитини; її розвиток та навчання; приміщень для прийняття їжі та санітарно-гігієнічних потреб; обладнання для занять спортом; наявність музичних інструментів; відвідування дитиною навчальних курсів, гуртків та секцій; відкриття на ім'я дитини банківського рахунку; витрати на оздоровлення та лікування дитини, придбання засобів реабілітації тощо.

Окрім того, у ході здійснення інспекційного відвідування особливу увагу інспектори звертають на зовнішній вигляд дитини, її загальний стан та самопочуття, а також, окремі ознаки, котрі свідчать про неналежний рівень задоволення її індивідуальних потреб з урахуванням віку, статі, стану здоров'я, особливостей розвитку (такі як - хворобливий вигляд, невідповідність ваги та зросту віку дитини, занедбаність, відсутність продуктів харчування тощо).

Бесіда з дитиною проводиться лише за умови, що дитина досягла віку та такого рівня розвитку, коли може висловити свою думку, для з'ясування

рівня забезпечення її індивідуальних потреб, таких як: потреба у харчуванні, наявність необхідного одягу, інших речей та засобів, котрі необхідні для її належного догляду та розвитку.

У випадку коли у ході проведення інспектування умов проживання дитини не вдалося об'єктивно з'ясувати стан забезпечення її індивідуальних потреб, служба у справах дітей вправі звернутися із запитом: до закладів освіти, охорони здоров'я або соціального забезпечення, у яких дитина отримує відповідні послуги, щодо стану здоров'я дитини (зокрема, спричиненого наявністю чи відсутністю належного харчування, забезпеченням її необхідними ліками у разі потреби тощо), наявності у дитини необхідного для навчання та виховання приладдя, одягу відповідно до віку та сезону, отримання за потреби соціальних та інших послуг, у тому числі платних; до надавачів житлово-комунальних послуг щодо стану їх оплати за місцем проживання дитини.

Виключно за власним бажанням та за наявності отримувач аліментів може пред'явити чеки, квитанції, довідки та інші документи для підтвердження того, що отриманні ним від платника аліментів кошти використовуються за цільовим призначенням.

Як наслідок проведення інспекційного відвідування протягом 5 робочих днів інспекторами оформлюється висновок за результатами інспекційного відвідування щодо цільового витрачання аліментів на дитину, копії якого, які засвідчені належним чином, направляються рекомендованими листами із повідомленням про вручення платнику та отримувачу аліментів. Якщо копії висновку не були отриманні платником та отримувачем аліментів поштою вони вправі звернутися за його одержанням до служби у справах дітей.

Якщо платник повторно звернувся до служби у справах дітей здійснення інспекційного відвідування буде проведено не раніше ніж через три місяці з дати проведення попереднього інспекційного відвідування.

Якщо проведенням інспекційним відвідуванням було встановлено нецільове витрачання отримувачем аліментів платник вправі звернутися до суду з позовом про зменшення розміру аліментів або про внесення частини аліментів на особистий рахунок дитини у відділенні Державного ощадного банку України. Якщо особа звернулася за захистом своїх прав до органу опіки та піклування це не позбавляє цю особу звернутися за захистом своїх прав до суду, проте якщо подано позов до суду орган опіки й піклування закінчує розгляд поданої заяви.

Відповідно до частини 2 статті 19 Сімейного кодексу України рішення органу опіки та піклування є обов'язковим до виконання, якщо протягом десяти днів від часу його винесення заінтересована особа не звернулася за захистом своїх прав або інтересів до суду.

Суд може не погодитися з висновком органу опіки й піклування, якщо він недостатньо обґрунтований та суперечить інтересам дитини. Також якщо нецільове використання аліментів органом опіки й піклування не встановлено попередньо, платникові потрібно пред'явити суду відповідні докази.

Суд приймає рішення про зменшення розміру стягуваних аліментів, коли буде з'ясовано, що їх витрачають не за цільовим призначенням у зв'язку з тим, що стягнення здійснюються у недоцільно великому розмірі. Проте, самого факту, який підтверджує нецільове витрачання аліментів недостатньо для винесення судом рішення про зменшення розміру аліментів, тому що це порушувало б права дитини.

Судом враховується розмір стягуваних на утримання дитини аліментів, матеріальне становище одержувача аліментів та інші обставини, що мають значення для справ при визначенні розміру частини аліментів, яка вноситиметься в банк на особистий рахунок дитини.